



Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 12. Superior non quærat se; suorum commodum suo præferat. Ex Veteri, Ex Novo. Ex Patribus, & alijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Ex Patribus, & aliis.

Non vixit, nisi nobis, & pro nobis. S. Bernardus in obitu S. Humberti.

Ita præsides, ut provideas, ut consulas, ut procures, ut serves. Præsides, ut pro sis ut fidelis servus, & prudens, quem constituit Dominus super familiam suam. Ad quid? des illis escam in tempore, hoc est, ut dispen ses, non imperes. S. Bernardus l. 3. de consid. ad Eugenium.

Non debet præsides, qui non potest prodesse. Guaricus in dieb. Rogat.

Num. 3.

Exemplum Christi Domini.

Exuentes cum chlamydem coccineam &c. Matth. 27. 28. Christo crucifigendo auferuntur cætera regalia ornamenta; corona spinea manet: ut rex nunquam ponat curas (quarum Symbolum corona spinea) circa subditos. Sylveira in Matth. 8. 24.

Tu es Rex Judeorum? at ille respondens ait illi: tu dicis. Marci 15. 2. Satiatio populo Christus sprevit diadema. Joan. 6. 15. non apud Pilatum sui Sanguinis, & vitæ propriæ, dispendio salutem hominum consulebat. Castillo Illat. 103.

Ecce Agnus. Joan. 1. 29. Cur Christus D. vocatur à Joanne Agnus, cum ab Il. 40. 11. vocetur Pastor? R. quia cum sit bonus Pastor, est verus ductor, princeps; & ideo Agnus: nam ut Pastor regit, ac pascit oves; ut verus Agnus Paschalis eos carne suâ nutrit; & proprio sanguine ab omni peccato liberat. Sylveira hic. 4. 4.

Oves vocem ejus audiunt. Joan. 10. 3. Quæ tantæ promptitudinis causa? quia bonus Pastor. Luc. 15.

Oves certatim vocem Pastoris audire continent; quia sollicitam ejus de se curam clarè agnoscunt. Vide Tertull. l. de penit. c. 8. Naxera in Jos. 22. §. 4.

Num. 4.

Superior procuret suis bona corporalia, & spiritualia.

Cur præcepit vobis Deus, ut non comederetis de omni ligno paradisi? Gen. 3. 1. His verbis subdole serpens virus instillat, & ab amore Dei parentes avellere intendit, & odia seminat. Hoc ut faciat, Deum nimis severum feriam corporis alimoniam, aut parcè præbeat. Pinna Ethol. 123.

Facta est Judea Sanctificatio ejus &c. qui convertit petram in stagna aquarum. Pl. 113. 2. 8.

Quæruit lanam, & linum. Prov. 31. 13. S. Ambrosius hic: lanificam, & linificam, matronam hanc sanctus sermo describit. Quæritur modò à nobis; quid sit lana? quid sit linum? lanam, carnale quid puto; linum spirituale: nam interiora vestimenta sunt linea, exteriora lanæ. Sic Su-

perior in subditis spiritualia curet, & temporalia non negligat. Pinna citatus.

Da partem septem, nec non & octo. Ecclesiastæ 11. 2. S. Gregor. mor. l. 35. c. 7. ac si aperte diceretur; sic dispensa temporalia; ut appetere non obliviscaris æterna. Hinc est, quod quindecim gradibus templum ascenditur. Ezech. 40. 26. 31. ut ex ipsa ejus ascensione discatur, quatenus per 7. & 8. temporalis dispensetur actio & provide mensura æterna requiratur. q. d. per septenarium intellige temporalia; per octonarium spiritualia, & cœlestia: nam Christi resurrectio octavo die facta est. Ergo, qui præsides, da septem; nec non & octo. Idem ibidem.

§. XII.

Superior non querat se: suorum commodum suo preferat.

Ex Veteri.

Rogate Dominum Deum vestrum, ut auferat à me mortem istam. Ex. 10. 17. Vatablus: ut auferat à me duntaxat mortem istam. Orat Moysen, ut ab ipso mortem, non à subditis, depellat. O hominem throno indignum! qui subditorum clade propriam nititur procurare salutem; quando propriâ morte debuisset subditorum pellere cladem. O quam aliter egit David! 2. Reg. 24. 17. ego sum, qui peccavi &c. O quam pauci Davidem imitantur! quam Pharaonem plures sequuntur! De alienis incommodis suam multi procidunt felicitatem: & aliorum præfectura est populorum laniena. De his Ezech. 34. 2. *ve Pastoribus Israel, qui pascebant semetipsos.* Naxera in Jos. 19. §. 29.

Vade, descende; peccavit populus, quem eduxisti de terra Egypti. Exod. 32. 7. Mox addit v. 10. *dimitte me, ut irascatur furor meus contra eos, & deleam eos; faciamque te in gentem magnam.* q. d. non mihi precibus tuis constringas manus. Sine verò, ut sceleratos pro meritis mactem: quibus sublati, non ideo absque hominibus eris, quos ducere possis: ego enim tibi, & plures, & meliores, submittam, quibus imperes. Audiebat hæc Sanctus Princeps; & nihilofecius orabat ad Dominum suum. Cur Dominus hac ratione illum à precando, & obnitendo, revocare voluit; quod copiosioris principatus spem fecit, inquit, *faciam te in gentem magnam?* Oleaster: Ducem suum summè tentare voluit: ut experiretur; an pro privato bono sineret commune perire? Did. Nissl. 2. Pasch. §. 4.

Aut dimitte ejus hanc noxam; aut, si non facis, dele me de libro tuo, quem scripsisti. Ex. 32. 31. 32. q. d. nulli privato commodo studeo: subditorum commodum mea causa est. Si delentur subditi, me necesse simul è vitali codice deleri: pereuntibus enim commodis subditorum, mea quoque commoda perierunt. Elcobar tom. 1. Mir. Chr. l. 6. Sect. 1.

Cum-

Cumque complisset forte dividere terram. &c. Jos. 19. 49. Quare Josue, cum aliis terram disperteret, sibi non tribuit aliquam portionem; sed urbem accepit à populo? Imitatus est in eo modeliam Domini: *discite enim* ait, à me &c. Matth. 11. Extremam itaque expertus est inopiam, ita ut nè domum quidem haberet: *Filius*, inquit, *hominis non habet, ubi caput reclinet.* Matth. 8. 20. Cum autem ejusdem nominis Josue typus esset ipsius, partem sibi non impertivit; sed eam, quæ oblata est, accepit: docens eos, qui in aliquo Magistratu sunt constituti, non suis commodis, sed utilitati subditorum, inservire debere. B. Theodoretus in Deuter. q. 17. c. 19.

Posuerunt me custodem in vineis; vineam meam non custodivi. Cant. 1. 5. Exponitur hoc in bono, in persona boni Prælati: qui non querit, quæ sua sunt; neque quod sibi utile; sed quod multis. Hugo Card. hic.

Ex Novo.

Si oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Matth. 6. 22. S. Gregor. Naz. ait: Prælatos esse oculos, quibus corpus politicum regitur. Sed cur oculis conferuntur? S. Basilus in hexam. quia oculi, cum cætera videant, se non vident. Sic Prælati sui nè memoriam quidem habeant; subditorum curam magnam. Did. Niss. D. 4. Quadr. § 4.

Mittens duos de discipulis suis. Matth. 11. 2. Missus in carcerem, non de suo periculo sollicitus erat; sed de aliorum salute cogitabat, id est discipulorum suorum. S. Chrysost. apud Did. Niss. D. 2. Adv. § 4.

Et rogaverunt illum pro ea. Luc. 4. 38. Expectavit Petrus, quousque Dominus prædicationem absolveret; cæterosque omnes, qui tunc ad eum confugerant, curasset. Et tunc demum, cum intrasset, pro ipsa jacentem rogavit. Si enim ab ipsis statim initiis, aliorum commoda suis ut postponeret, institutus erat. S. Chrysost. hom. 28. in Matth.

Simon Joannis, diligis me plus his? dicit ei; pasce agnos meos. Joan. 21. 15. Quid est aliud, si diligis me, pasce oves meas; quam si diceretur: si me diligis, non te pascere cogita, sed oves meas: sicut meas pasce, non sicut tuas: gloriam meam in eis quære, non tuam; dominium meum, non tuum; lucra mea, non tua. S. August. tr. 123. hic. Tertiò dictum *pasce*; nec mulge, seu ronde, vel semel additum est. S. Bernardus f. de verb. Petri: ecce nos reliquimus omnia,

Tremefactus procidit Paulo, & Sila, ad pedes. Act. 16. 29. Querit S. Chrysost. hom. 8. in c. 4. Ephes. quid moverit custodem carceris, ut se tam subito ad pedes Pauli, & Silæ, deiecerit, & Dei servos illos arbitratus fuerit? & respondet: vidit, quodd non solum non effugerant, sed & prohibebant eum, nè seipsum occideret: nam si hoc proprii commodi gratiâ fecissent, intus certe non mansissent; sed primum seipsos exemissent.

Ex Patribus, & aliis.

Hic spiritualis omnis præfecturæ finis est, ni-
Polyanth. Sacra. Tom. II.

mirum, privatâ utilitate neglectâ, commodis aliorum inservire. S. Gregor. Naz. Orat. 21.

Præes, & singulariter, ad quid? nunquid ut de subditis crescas? nequaquam; sed ut ipsi de te. Principem te constituerunt; sed sibi, S. Bernardus l. 4. de confid. ad Eugen.

Hi solum debent in Ecclesia tenere principatum, qui renunt habere primatum: & hi sunt ab ejus regimine repellendi, potius verò non assumendi; qui propria emolumenta requirunt. Sim. Cass. l. 10. c. 4.

Nec enim, tanquam ad nundinas, & lucella, eundem est iis, qui sibi gubernacula committi volunt. Plutarchus in Politicis.

§. XIII.

Superior non-velit sibi bene, dum suis male.

Posuit velamen super faciem suam. Ex. 34. 33. Cur Moyse, locuturus ad populum, faciem radiantem regit? Quia cum esset princeps populo, dedecori sibi vertendum putavit, lumine illò frui, quò subditi carebant. Castillo Illat. 11.

Melius mihi est, ut incidam in manus Domini &c. 1. Paral. 21. 13. Ex tribus propositis pœnis pestem elegit David. Commune sibi cum populo voluit esse periculum: quia, si populus fame premeretur, regi non deesset alimonia: in bello facilis foret fuga. Sed à peste, nec purpura, nec diadema, defendit. Elegit ergo pestem; nè in tali periculo populum derelinquere videretur: imò pro ipso vitam obtulit. ib. v. 17. *ego peccavi &c.* Castillo Illat. 11.

Accipe puerum, & Matrem ejus, & fuge in Egyptum. Matth. 2. 13. Cur non potius in Persidem, ubi sunt Magi; qui eum reverenter adorabunt, & suscipient? Relinquebat Dominus pueros suos in Bethlehem à nefario tyranno trucidandos. Alienum ergo ab illo erat inter regales delicias vivere, dum sui in ultimo discrimine erant. Sylveira in Luc. 1. q. 16.

§. XIV.

Superior sit suis pater, & mater.

Ex Veteri, & Novo.

A Filiis Hemor. &c. Gen. 33. 19. Hemor erat Princeps Sichimorum: unde Sichimitæ vocantur ejus filii, id est, subditi: veri enim principes, suorum sunt patres. Sic servi Naaman, Dominum suum vocant Patrem, 4 Reg. 5. 13.

Pater mi! pater mi! curru Israel, & auriga ejus. 4. Reg. 2. 12. Bis eum vocat Patrem, dein currum. Prælati sit pietate pater, auriga gubernatione, currus ad vehenda onera subditorum. Diez. conc. 3. D. 2. Pasch.

Introduxit me Rex in cellaria sua: exultabimus, & letabimur in te, memores uberum tuorum. Cant. 1. 3. Quid Regi cum uberibus? si regem verum ostendere curat; quomodo possit ab uberum memoria abstinere? Verus rex est? ergo mater subditorum. Escobar t. 6. Parab. Chr. 19. Sect. 1. Obl. 1.

Aaa aa

Omnes